

25.08.2022

Dnro 2902/03.04.04.04.10/2022

VANTAAN KAUPUNKI - Kirjaamo	
Saapunut:	25.8.2022
Dn:o	VD/3236/00.01.01.01/2022

Asia

Kunnallisvalitus

ValittajatTuukka Saimen, Vantaa
Juha Suoniemi, Vantaa**Päätös, josta valitetaan****Vantaan kaupunginvaltuusto 23.5.2022 § 3**

Vantaan kaupunginhallitus oli 25.4.2022 (§ 13) päättänyt hyväksyä kaupunginjohtajan muutetun esityksen mukaiset Vantaan kaupungin luottamushenkilötoiminnan eettiset periaatteet ja esittää kaupunginvaltuustolle kyseiset periaatteet hyväksyttäväksi.

Vantaan kaupunginvaltuusto on päättänyt hyväksyä päätöksen liitteen mukaiset Vantaan kaupungin luottamushenkilötoiminnan eettiset periaatteet. Päätöksessä on ilmoitettu valituskiellosta.

Valituksessa esitetyt vaatimukset

Valituksenalainen päätös on kumottava. Kaupunginhallituksen esitys ja kaupunginvaltuuston päätös eettisten sääntöjen hyväksymisestä on peruttava.

Perusteet

Päätös on Suomen perustuslain 12 §:n ja sananvapauden käyttämisestä joukkoviestinnässä annetun lain vastainen. Ohjeet rajoittavat luottamushenkilöiden ilmaisunvapautta, lisäävät painetta itsesensuurille sekä vaarantavat demokraattisesti valittujen luottamushenkilöiden oikeutta edustaa ja tuoda julki äänestäjiensä mielipiteitä ja näkemyksiä.

Eettisten ohjeiden rikkomisesta on seurauksena kurinpidolliset toimet. Luottamushenkilön rikkoessa sääntöjä toistuvasti hän joutuu eräänlaisen epävirallisen tuomioistuimen rangaistavaksi, joka koostuu toimielimen puheenjohtajista, valtuustoryhmien puheenjohtajista, esittelijöistä sekä

asianomaisista. Tämä ”tuomioistuin” voi rangaista syytettyä jopa erottamalla hänet luottamustehtävästään (valtuustoa lukuun ottamatta). Suomessa julkisen vallan käytön tulee perustua lakiin ja kaikessa julkisessa toiminnassa on noudatettava tarkoin lakia. Valtuutetun on voitava ennalta tietää selvästi, mitkä teot ovat kiellettyjä.

Eettiset ohjeet ohjaavat lain hengen vastaiseen toimintaan, jonka seurauksena syntyy arvaamattomia ja mielivaltaisia lopputuloksia. Tällainen perus- ja ihmisoikeuksien kriteerien uudelleenmäärittely voi johtaa demokraattisen järjestelmän väärinkäyttöön.

Vantaan kaupungin eettiset periaatteet ovat erittäin monitulkintaisia ja pahimmillaan näistä tulkinnoista seuraava sanktiointi voi johtaa merkittäviin ihmisoikeusrikkomuksiin sekä edustuksellisen demokratian vaarantumiseen.

Suomen demokraattisissa instituutioissa luottamushenkilön toiminnan ohjeistukseen riittää Suomen perustuslaki, yhdenvertaisuuslaki, laki tasa-arvosta sekä Euroopan ihmisoikeussopimus ja Euroopan unionin peruskirja.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus ei tutki valitusta.

Perustelut

Kuntalain 136 §:n mukaan päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Vantaan kaupungin luottamushenkilötoiminnan eettisissä periaatteissa on todettu Vantaan kaupungin sitoutuneen kaikessa toiminnassaan edistämään yhdenvertaisuutta ja sukupuolten välistä tasa-arvoa. Periaatteissa on kuvattu yleisluontoisin esimerkein asiallista, eettistä ja toista kunnioittavaa toimintaa sekä epäasiallisena pidettävää käytöstä. Lisäksi eettisissä periaatteissa on kuvattu toimintatapoja epäasiallista kohtelua havaittaessa ja selvitettäessä.

Valittajat ovat esittäneet, että Vantaan kaupungin eettiset ohjeet ovat lainvastaisia, rajoittavat luottamushenkilöiden ilmaisunvapautta ja vaarantavat edustuksellisen demokratian.

Hallinto-oikeus toteaa, että kaupunki on jo voimassa olevan lainsäädännön nojalla velvollinen toiminnassaan huolehtimaan siitä, että myös luottamushenkilön epäasialliseen käytökseen puututaan.

Hallinto-oikeus toteaa, että eettisissä periaatteissa kuvatut esimerkit luottamushenkilön asiallisesta, eettisestä ja toista kunnioittavasta toiminnasta sekä epäasiallisesta käytöksestä ovat varsin yleisluontoisia kannanottoja eikä niillä voida katsoa olevan itsenäistä oikeusvaikutusta. Luottamushenkilön mahdollista epäasiallista käytöstä koskeva asia ratkaistaan erikseen kuntalain mukaisessa menettelyssä. Valituksenalainen päätös on siten myös luottamushenkilötoiminnassa mahdollisesti kohdattavan epäasiallisen

käytöksen toimintaperiaatteiden osalta asian selvittämistä ohjaava periaatteellinen päätös.

Hallinto-oikeus katsoo, että valtuuston päätös on luonteeltaan asian valmisteluun rinnastettavissa oleva ohjaava periaatepäätös. Päätöksessä on siten ollut kysymys kuntalain 136 §:ssä tarkoitetusta vain valmistelua koskevasta päätöksestä, joka ei sisällä sellaista ratkaisua, josta saa tehdä kunnallisvalituksen.

Valittajien oikeussuojan tarve tai kunnan hallinnon ja toiminnan lainmukaisuuden valvonta eivät eettisiin periaatteisiin sisältyvien yleisluonteisten kannanottojen periaatteellinen luonne huomioon ottaen edellytä mahdollisuutta saada tehdä kunnallisvalitus.

Valitus on siten jätettävä tutkimatta.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 81 § 2 mom 2 kohta

Kuntalaki 34 §, 69 § 2 mom, 85 §, 86 §, 102 § ja 144 §

Työturvallisuuslaki 28 §

Yhdenvertaisuuslaki 8 ja 14 §

Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta 7 ja 8 d §

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusosoitus on liitteenä (HOL kunnallisvalitus).

Tiedoksiantovelvoite

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 94 §:n sekä hallintolain 56 §:n 2 momentin ja 68 §:n 1 momentin mukaan on valituskirjelmän ensimmäisen allekirjoittajan Tuukka Saimenin tämän päätöksen tiedoksi saatuaan ilmoitettava siitä valituskirjelmän toiselle allekirjoittajalle Juha Suoniemelle. Jos hän tämän laiminlyö, hän on velvollinen korvaamaan ilmoittamatta jättämisestä tai sen viivästymisestä aiheutuneen vahingon, sikäli kuin se laiminlyönnin laatuun ja muihin olosuhteisiin nähden harkitaan kohtuulliseksi.

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet
Maarit Lindroos, Minna Ruuskanen (t) ja Josefiina Alarova.

Esittelijäjäsen

Josefiina Alarova

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu ja tulostettu hallinto-oikeuden
asianhallintajärjestelmästä.

Jakelu ja oikeudenkäyntimaksu

Päätös	Valituskirjelmän ensimmäiselle allekirjoittajalle todisteellisena tiedoksiantona Oikeudenkäyntimaksu 270 euroa valittajat yhteisvastuullisesti Tiedote oikeudenkäyntimaksusta korkeimmassa hallinto-oikeudessa
Jäljennös	Vantaan kaupunginhallitus Päätöksestä on julkaistava ilmoitus kuntalain 142 §:n 1 momentissa säädetyllä tavalla. Vantaan kaupunginvaltuusto